

İsraililerin tehlikeli tohum avı! □ □

Tohum Canlıların genleriyle oynayan şirketlerden biri ziraat mühendisliği öğrencilerimizi "yarıştırarak" yerli tohumlarımızı ele geçirmek istiyor.

Tarım Bakanlığı ve yarışma için işbirliği yaptığı Akdeniz Üniversitesi"ne sorularımız var.

Kaybolmakta olan yerel sebze tohumlarını tekrar canlandırmak, doğal olarak yetiştirilen bazı yerel sebzeleri, üreticinin gelir kaynağı yapmak, tamamen doğal olarak üretilen tohumları gelecek nesillere aktarmak için kamucu bir tohum politikası geliştirmeyen hükümet ve üniversiteler tohum tekellerine Anadolu'nun tohum zenginliğini mi bağıslıyor?

Hazera Tohumculuk Şirketi ile Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nin ortaklaşa düzenleyecekleri Anadolu'nun yerel tohumlarını getir, bilgisayarı götür şeklinde özetlenebilecek "Hazera Trophy" projesi Türkiye gen varlıkları için tehlikeli yeni bir gelişmenin ipucunu sunuyor.

Proje sitesinde[1] projenin amacı "yerel tohumları her dönem toplamak ve yeniden kullanmak, yerel çeşitliliğin sürekliliği için bir tür garanti oluşturmak" şeklinde belirtiliyor.

Birçok sebze türünün gen Merkezi olan Türkiye`de 1980 sonrasında çökertilen tohumculuk faaliyetlerine yön vermek, kontrol etmek ve tohum varlıklarına el koymak isteyen şirketler, üniversitelerle işbirliği içinde, tohum geleceğimizi ellerimizden almaya hazırlanıyor.

Çökertilen kamu politikasının sonucunda, kendini besleyecek tohumlukları korumak için adım atmayan idareler, bu yerel çeşitleri çok uluslu tohum şirketlerinin "denetimine" sunmaya hazırlanıyor.

ÇEKİRDEKLİ DOĞAL KARPUZ

Tohumun, gıda geleceğimizin temeli olduğunu ise bu şirketler çok iyi biliyor. Tohumu kontrol edenin, gıda geleceğimizi de kontrol edeceğini görüyorlar.

Hazera Genetics Başkanı Robert Sevil "Milyarlarca dolarlık dünya tohum pazarı, 5 milyarı aşan dünya nüfusunun en temel gereksinimi gıda - beslenme açısından Türkiye'nin ekonomik, stratejik konumunu güçlendirici, hatta tohum ve gıda 'silahı' ile gerektiğinde 'bölge ve dünya siyasetine yön verme' gücünü de elinde tutmanın temel araçlarından birisi. Gıda savaşlarına yönelik senaryoların 'baş aktörlerinden biri' olmanın yolu tarımı, tarımsal üretimi, 'ihmal edilmişlikten' kurtarmaktan geçiyor." [2] diyor.

Hazera, Tohum sektörünü elinde tutarak ülkeyi ve toplumu midesinden bağlayacaklarını biliyor. Buna rağmen, Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Hazera Tohumculuk Şirketi ile tohum kaynaklarının toplanması için bir proje geliştiriyor.

Proje ile ilgili genel bilgi ise şu, Proje konusu olan sebzenin Latince ve yöresel ismi, yetiştirildiği bölge ve yayılma alanı, eğer varsa farklı kullanım amaçları, yörede ne kadar zamandır bilindiği ve yetiştirildiği, yok olma tehlikesinin bulunup bulunmadığı, tohum çimlenme süresi, tohum çimlenme yüzdesi, tohum ekiminden fide aşaması ve çiçeklenmeye kadar geçen süre, meyve bağlama tarihi, meyve üzerinde yapılan C vitamini, kuru madde değeri, meyve eti sertliği, raf ömrü, depolama süresi gibi veriler saptanacak bir rapor halinde proje koordinatörlüğüne ve poster halinde de proje değerlendirme komitesine sunulacaktır.

Juri tarafından değerlendirilen projelerde birinci olana diz üstü, iki ve üçüncüye masa bilgisayarını hediye edilecek, fakültelerinde 1. olan tüm yarışmacılar danışmanları ile birlikte Antalya'da 5 yıldızlı otelde 1 hafta misafir edileceklerdir.

HAZERA TARAFINDAN GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLİP PİYASAYA SÜRÜLMÜŞ ÇEKİRDEKSİZ KARPUZ

Şimdi Kamuoyu huzurunda soruyoruz:

Bu toplanan genetik materyal ve tohumluklar üzerinde toplumun fikri hakları nasıl korunacak?

Bu tohumlar nasıl, ne için ve nerede kullanılacak?

Bu tohumlukları bugüne kadar geliştiren çiftçilerin hakları nasıl korunacak?

Bu tohumlukların genetik özelliklerini değiştirmeye çalışan uygulamalara karşı Fakülte, şirketten ne tür garantiler alacak?

Bu tohumlukların ticari mal olarak haklarını Hazera isimli şirket mi alacak?

AÇIKÇA SÖYLEYELİM, TOHUM ŞİRKETLERİNE GÜVENMİYORUZ

Hazera (İbranice de Tohum demektir) Tohumculuk Şirketi, 1938 lerde İsrail'de Kurulan "Hazera Tohum Üretim ve Tedarik Kooperatif Birliği" nin daha sonra Hazera Genetics adını alan şirketin Türkiye'deki iştirakidir.

2004 de kurulan Hazera Tohumculuk şirketinin sahibi olan Hazera Genetics ise Fransız Vilmorin şirketine aittir. Sebze tohumunda Monsanto `nun Seminis şirketi 464 milyon Euroluk satış cirosu (2007) ile dünya birincisi, Vilmorin ise 345 milyon Euro ile ikinci durumdadır. Yüzde 80 Vilmorin iştiraki olan Limagrain Verneuil Holding (LVH) ise bugün Avrupanın tahılda birinci, mısır tohumunda ise ikinci büyük tohum şirketidir.

Fransız Vilmorin şirketi yüzde 100 Türk şirketi olduğu ile övünen Anadolu Tohumculuğun yüzde 50 ye varan hisselerini geçtiğimiz yıl içinde almış, Türkiye `de Sebze Tohumunda söz sahibi olan bir konuma gelmiştir. Keza Türkiye `de sebze tohumunda iddialı bir şirket olan Seminis`in Monsanto tarafından alınması ile sebze tohumu pazarı ağırlıklı olarak uluslararası Biyoteknoloji şirketlerinin eline geçmiştir.

Bu bilgilerin ışığında yukarıdaki proje tekrar irdelendiğinde, insanın kafasında bir takım soru işaretleri belirmektedir.

Zengin yerli gen kaynaklarıyla, tarımsal biyolojik çeşitliliğimizle övündüğümüz Anadolu, silahsız bir işgale mi maruz kalmaktadır?

Taşları yerlerine oturttuğumuzda, 1980`lerde başlayan tarımdaki neo liberal politikalar ile tarımın şirketleştirilmesi hedeflerine ulaşılmakta olduğu, 5553 sayılı Tohumculuk Yasasıyla bunun her türlü alt yapısının hazırlandığı görülmektedir. Yıllardır ABD ile AB arasındaki GDO savaşlarında hangi tarafı tutacağına karar veremeyen TC hükümetleri, bu konudaki politika(sızlık)larını ülke gerçekleri ve yararına değil, AB , ABD ve özellikle ABD hükümetlerinin desteklediği ulusötesi tohum şirketleri lehine geliştirmişlerdir.

Bu şirketlerin, dünya ülkelerinde neler yaptıkları, gen kaynaklarını nasıl sömürdükleri, genleri patentleyerek sadece kendilerine ait bitkileri nasıl yarattıkları biliniyorken, Anadolu topraklarını ve biyolojik çeşitliliğini bu talana açmanın anlamı nedir ?

Hazera, "yok olmaya yüz tutmuş meyve ve sebze tohumları"mızı niye toplamaktadır, Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi , Hazera Trophy projesinde ulusötesi şirketler grubundaki Hazera`nın tohum toplama, daha doğrusu gen kaynağı toplama işine niye yardımcı olmaktadır?

Projenin, "son yıllarda büyük miktarlarda sebze tohumu ithal edilmeye başlanmış olması"na bir alternatif olarak gösterilmesi ise gülünçtür. Zira sonuçta Hazera İsrail menşeli bir Fransız şirkettir. Yani Türkiye `nin liberal tarım politikaları sayesinde ithaline mecbur kılınan sebze tohumlarının dünya ticaretini yapan şirketlerden biridir.

Acaba kendi gen kaynaklarıyla hibritleştirdiği tohumlar yerine Anadolu gen kaynaklarını

kullanarak yerli F1 (Hibrit tohum) tohumlar mı geliştirecek ve tekrar bize satacaktır?

Bu soruların Tarım Bakanlığı ve Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi tarafından acilen yanıtlanmasını istiyoruz.

Hazera`dan beklediğimiz herhangi bir yanıt yoktur, zira neyi amaçladıkları projeden anlaşılmakta, nasıl çalıştıklarını da kendileri şöyle anlatmaktadırlar;

"İsrail`in en büyük akademik kuruluşlarıyla ve araştırma merkezleriyle olan yakın ilişkimiz, çalışmalarımız için oldukça önemlidir. Meslektaşlarıyla ve dünya çapında tecrübeye katılan yetiştiricilerle sıkı bir şekilde irtibata geçen bilim adamlarımız aracılığıyla, geniş bir yetiştirme ağı yelpazesi için üretim yapmaktayız. Bunun yanında, içeride de araştırmalara, kendi üretimimizle yetiştirme denemelerine ve çeşitli iklim bölgelerinde yer alan araştırma olanaklarına yön vermekteyiz.

Hazera Genetics, bulunan en iyi bitki genetiğini almakta, bunu geleneksel üretim yollarını kullanarak yenilikçi ticari türlerle birleştirmektedir. Tüm dünyadaki üreticilere en üstün tohumları sağlamak, birinci sınıf taze ürün elde etmek amacıyla, en iyi ıslah uzmanlarını ve bilim adamlarını işe almakta ve de modern teknolojiye dayalı araştırmalarla çalışmaktayız." [3]

Bu genetik varlıkların korsanlaştırılmaması için Üniversite ile Hazera arasında yapılan protokolün ya da sözleşmenin bir an önce açıklanmasını bekliyoruz. Bu proje sonucunda, tohum varlıkları, bunların sahibi çiftçilere kazandırılması, tohum varlıklarımızın şirketlerin denetimine geçmemesi için bir an önce Fakülteden bir taahhüt bekliyoruz. Bu tohumlukların kamu kaynakları ile korunması ve geliştirilmesini sağlayacak, ilgili odaların, çiftçi sendikalarının, ekoloji , tüketici örgütlerinin içinde bulunduğu bir komisyon tarafından toplanacak tohumlukların yönetiminin izlenmesine yönelik bir komisyonun oluşturulmasını Üniversite`den bekliyoruz. Şeffaf, katılımcı, demokratik bir kamu yönetimini ilke edinmiş olan Üniversite`nin de bu doğrultuda, tohum varlıklarını Üniversite bünyesinde koruma ve geliştirme sorumluluğunu taşıyacağını düşünüyoruz. Bu konuda kamuoyunun bilgilendirilmemesi, tohum varlığımızın, gıda geleceğimizin tehlike altında olacağını işaret edeceğinden yasal, demokratik, meşru mücadele yollarına başvuracağımızı bildiriyoruz.

Kaynak: Ekoloji Kolektifi

"14 Mayıs Dünya Çiftçiler Gününde toprağın ve tohumun gerçek sahibi olan çiftçilere atfen"